

ELY-keskuksen kommenttipuheenvuoro:

Ympäristövaikutusten arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja luvassa

YVA-SOVA-neuvottelupäivät 23.9.2020

Varsinais-Suomen ELY-keskus, Anu Lillunen

YVA-arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyissä (1)

- YVA-vaihe
 - Hyvä yhteistyö alkaa jo YVA-ennakkoneuvottelusta, johon yhteysviranomaisen kutsuu lupaviranomaisen
 - Yhteysviranomaisen pyytää yleensä lupaviranomaiselta lausuntoja ohjelmasta ja selostuksesta
 - Yhteysviranomaisen lähettää perustellun päätelmän (PP) lupaviranomaiselle
 - YVA:ssa tehdyt selvitykset, kuulemistulokset ja PP tärkeitä tiedonlähteitä myös lupavaiheeseen!
- Lupavaiheen neuvottelut ja tapaamiset
 - Tärkeä kutsua valvojan ym. ELYn asiantuntijoiden ohella myös YVA-yhteyshenkilö
 - Kenen vastuulla on varmistaa tämä, AVIn vai ELYn?
 - Koollekutsujana voi olla myös toiminnanharjoittaja/konsultti
 - Esim. tuulivoimahankkeissa yhteysviranomaisen osallistuu usein YVA:n jälkeisiin kaavaneuvotteluihin
 - Joskus tarve myös yhteysviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen keskusteluille
- Jos PP:n sisällössä epäselviä kohtia, lupaviranomaisen syytä kysyä niistä matalalla kynnyksellä
- Aikataulupaineet ja niukat resurssit haasteena

YVA-arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyissä (2)

- Lupahakemuksen kuuluttamisvaihe
 - Jos lupahakemus laitettu vireille ja AVI haluaa kuuluttaa sen ennen kuin PP annettu, on ennen sitä AVI:n ja yhteysviranomaisen (ja hankkeesta vastaavan) hyvä keskustella PP:n alustavasta sisällöstä (hankkeen toteuttamiskelpoisuus, lisäselvitystarpeet ym. seikat, jotka voivat vaikuttaa kuuluttamiseen)
- ELY:n lupahakemusta koskevan lausunnon valmistelu
 - ELY:n sisäinen tiedonkulku tärkeää, tieto pyydetystä lupa- tai kaavalausunnosta aina myös YVA-yhteyshenkilölle
 - Vuoropuhelu lausunnon esittelijän ja YVA-yhteyshenkilön välillä ja osallistuminen lausunnon valmisteluun
 - Tulisiko ELY:n esittää lausunnossaan kaikki ne seikat, jotka luvassa otettava huomioon, myös YVA:an pohjautuvat (vaikka YSL 83 §)?
 - YVA:n ajantasaisuus
 - lupamääräyksissä huomioon otettavat YVA:ssa esiintulleet seikat

YVA-arvioinnin huomioon ottaminen luvassa (1)

- *YVAL 26 §: Lupapäätökseen on **sisällytettävä** perusteltu päätelmä, ja siinä on otettava huomioon arviointiselostusta koskevat ja 29 §:n mukaiset kuulemisten tulokset. Päätöksestä on **käytävä ilmi, miten arviointiselostus, perusteltu päätelmä ja...kansainvälistä kuulemista koskevat asiakirjat on otettu huomioon.***
- YVA-selostuksen ottaminen huomioon ei aina käy selkeästi ilmi lupapäätöksen ratkaisuosasta
- PP esitetty joko kokonaisuudessaan tai tiivistelmänä lupapäätöksessä Asian kuvaus-kohdassa
- PP:n huomioon ottamista yksilöity päätöksen Ratkaisun perustelut –kohdassa
 - Kaikkia PP:n kohtia ei eritelty/otettu huomioon
 - Kaikkia PP:n kohtia ei voitaneakaan ottaa huomioon ympäristöluvassa, mutta tulisiko tämäkin perustella?
 - Miten otetaan huomioon PP:ssä esitetyt epävarmuudet ja lisäselvitystarpeet?
- Päätöksestä ei käy aina selkeästi ilmi, onko lupa- ja tarkkailumääräykset annettu PP:n perusteella vai muilla perusteilla
 - Joissakin hanketyypeissä (esim. eläinsuojat) lupamääräykset melko samanlaisia YVA:sta riippumatta, toisissa YVA:lla vaikutusta myös määräysten sisältöön

YVA-arvioinnin huomioon ottaminen luvassa (2)

- *YVAL 26 §: Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on **otettava huomioon** arviointiselostusta koskevat ja **29 §:n mukaiset kuulemisten tulokset**. Päätöksestä on **käytävä ilmi**, miten arviointiselostus, perusteltu päätelmä ja mahdolliset valtioiden rajat ylittäviin vaikutuksiin liittyvät 29 §:ssä tarkoitetut **kansainvälistä kuulemistä koskevat asiakirjat** on otettu huomioon.*
- Ei mainita, että selostusta koskevaa kuulemistä koskevat asiakirjat käytävä ilmi päätöksestä
- PP:n lupapäätöksessä referoitavan osuuden sisältö vaihtelee
 - samoin se, miten juuri siinä kohdassa on eritelty/yksilöity kuulemistulokset
- Miten kuulemistulokset tulisi ottaa huomioon lupapäätöksessä?
 - Tarvittaisiinko tähän ELY/AVI yhteinen toimintamalli?
 - Lausunnon antajien ja mielipiteen esittäjien näkökulmasta olisi hyvä, jos PP:n lisäksi myös lupapäätöksestä kävisi ilmi, miten kuulemistulokset otettu huomioon
 - Lausuntoja ja mielipiteitä voi joissakin YVA-hankkeissa olla hyvin paljon ja lupapäätökset usein hyvin monisivuisia jo nyt

YVA-arvioinnin huomioon ottaminen luvassa (3)

- YVAL 27 §: Lupaviranomaisen on varmistettava, että PP on **ajan tasalla** lupa-asiaa ratkaistaessa.
 - Tulisiko tämän olla systemaattisesti omana kohtanaan lupapäätöksessä?
- Sekä viranomaisten että sidosryhmien kannalta olisi hyvä, jos pystyttäisiin kehittämään selkeä, yhtenäinen esitystapa lupapäätöksiin PP:n ja kuulemistulosten huomioon ottamisesta
 - Esim. YVA-selostuksissa yleinen tapa esittää taulukon avulla ohjelmalausunnon huomioon ottaminen arvioinnissa ja selostuksessa toimii hyvin
 - -> taulukko PP:n ja kuulemistulosten huomioon ottamisesta
 - lupahakemuksessa
 - lupapäätöksessä
- YVA-yhteyshenkilöllä usein vähän resursseja seurata hankkeen etenemistä YVA:n jälkeen
 - Osallistuminen ELYn lupalausunnon valmisteluun
 - Tärkeä saada tieto annetusta lupapäätöksestä
 - Tarvittaessa ELYn sisäinen keskustelu muutoksenhakuajana lupamääräysten sisällöstä YVA:n näkökulmasta

